

Warszawa, 25 listopada 2021 r.

OPINIA

NA TEMAT PROJEKTU UCHWAŁY RM W SPRAWIE PRZYJECIA POLITYKI ZAKUPOWEJ PAŃSTWA

Do konsultacji trafił projekt uchwały RM w sprawie Polityki zakupowej państwa - jest to dokument o charakterze strategicznym, który ma pomóc zarządzać zakupami sektora publicznego w Polsce. Rada Ministrów przyjmuje Pzp. w formie uchwały, raz na 4 lata. Obecnie konsultowana Polityka obejmuje lata 2022-2025. Zawiera ona opis systemu zamówień publicznych w oparciu o następujące priorytety: rozwój potencjału MŚP, profesjonalizacja, zrównoważone zamówienia publiczne.

- Hasło i postulat profesjonalizacji procesów zamówień publicznych nie jest w przedstawionym do konsultacji dokumencie w wystarczającym stopniu powiązane z analizą istniejących uwarunkowań faktycznych – stwierdza dr Łukasz Bernatowicz, ekspert BCC.

Z punktu widzenia mniejszych podmiotów administracji takich jak np. gminy wiejskie, które dysponują nieliczną kadrą, postulat głębokiej profesjonalizacji systemu zamówień publicznych może okazać się niemożliwy do realizacji. Jeśli zatem projektodawca nie planuje stworzenia specjalistycznej służby zamówień publicznych zajmującej się przygotowywaniem i przeprowadzaniem procedur udzielania zamówień publicznych w imieniu lub na rzecz takich zamawiających to przedstawione założenie wyrażone w Pzp. należy ocenić negatywnie jako nierealne w obecnych warunkach. Profesjonalizacja i zwiększanie kompetencji oraz stosowanie racjonalnych struktur, rozsądna gospodarka zasobami ludzkimi oraz prawidłowe wykorzystanie specjalistycznych systemów i narzędzi przy obsłudze zamówień publicznych oczywiście zasługują na pozytywną ocenę, jednak w praktyce może to stanowić dodatkowe obciążenie zamiast usprawnienia dla zamawiających.

Chybionym jest pomysł dalszego komplikowania i tak szczególnie złożonego systemu zamówień publicznych w tym nakładanie dodatkowych obowiązków analitycznych na zamawiających przy planowaniu zamówień. Przepisy o zamówieniach publicznych powinny być znacząco upraszczane w taki sposób by ich rozumienie i stosowanie było jednoznaczne i jednolite bez potrzeby nadmiernej profesjonalizacji, a w ten sposób dostępne i prawidłowo stosowane również przez zamawiających o bardziej ograniczonych zasobach. Wprowadzanie dalszych utrudnień przy planowaniu i organizowaniu zamówień publicznych może przynieść efekt odwrotny od zamierzonego i skutkować jeszcze większym skupieniem się zamawiających na formalistycznym przestrzeganiu procedur i aktów planowania zamiast na racjonalnym gospodarowaniu zamówieniami i budżetem. Wyrazem i środkiem do takich uproszczeń mogłaby być między innymi Polityka zakupowa państwa, w powiązaniu z reformami powszechnie obowiązujących norm prawnych. Zamiast tego jednak przedstawiona Pzp. zdaje się wprowadzać kolejne komplikacje i obowiązki dla zamawiających, wobec czego w tym zakresie zasługuje na ocenę generalnie negatywną.

Postulowane wsparcie sektora małych i średnich przedsiębiorstw może zostać ocenione przez organy Unii Europejskiej jako naruszenie zasad konkurencyjności na rynku i wywołać negatywne skutki w przypadku sprzeczności polskich norm o zamówieniach publicznych z normami prawa unijnego, chociażby w zakresie proponowanego utworzenia rejestru przedsiębiorców lokalnych, co miałyby w praktyce skutkować pomijaniem przedsiębiorców spoza danego obszaru, przy udzielaniu zamówień publicznych. Argumentacja przedstawiona w konsultowanym projekcie, iż przyczyną małego udziału małych i średnich przedsiębiorstw w zamówieniach publicznych jest „kojarzenie się” zamówień publicznych „z licznymi ryzykami a nie istotną szansą biznesową” jest nie trafiona.

- Barierą dostępu jest raczej ciągle praktyczne stosowanie kryterium najniższej ceny jako kryterium podstawowego przez zamawiających co skutkuje preferencją największych przedsiębiorców dysponujących rozbudowaną infrastrukturą oraz pozwalającymi obniżyć koszty efektami skali – przekonuje dr Łukasz Bernatowicz.

W projektowanym systemie realizacji Pzp. zbyt dużą wagę przykładają się do nakładania obowiązków szkoleniowych i dokumentacyjnych (np. ankiety), a zbyt mała uwaga zwrócona jest na pilniejsze działania w postaci przygotowania wzorcowych dokumentów dotyczących zamówień publicznych i wsparcia zamawiających w sposób umożliwiający chociażby szersze uwzględnianie pozacenowych aspektów ofert. Nadto za zbyt małą należy uznać planowaną intensywność działań na rzecz wsparcia małych i średnich przedsiębiorstw – w szczególności tworzenie modułów i rozwiązań technologicznych, czy programów szkoleń i pakietów standardowej dokumentacji zamówienia.

dr Łukasz Bernatowicz
ekspert BCC ds. infrastruktury, prawa budowlanego i zamówień publicznych
wiceprezes BCC,
e-mail: lukasz.bernatowicz@bcc.org.pl
tel. 502 066 619

Business Centre Club powstał pod koniec XX w., w 1991 roku. Jest prestiżowym Klubem przedsiębiorców i największą w kraju ustawową organizacją indywidualnych pracodawców. Grupa BCC składa się z Klubu BCC, Związku Pracodawców BCC i Studenckiego Forum BCC. Członkowie BCC zatrudniają ponad 400 tys. pracowników, obroty firm sięgają 20 miliardów złotych a siedziby rozlokowane są w blisko 250 miastach. Na terenie całej Polski działają 22 łóż regionalne. Do BCC należą przedstawiciele wszystkich branż, międzynarodowe korporacje, instytucje finansowe i ubezpieczeniowe, firmy telekomunikacyjne, najwięksi polscy producenci, uczelnie wyższe, koncerny wydawnicze i znane kancelarie prawne. Członkami Klubu są także prawnicy, dziennikarze, naukowcy, wydawcy, lekarze, wojskowi i studenci. BCC koncentruje się na działaniach na rzecz rozwoju gospodarki i pomocy przedsiębiorcom, jest ustawowym członkiem Rady Dialogu Społecznego. Koordynatorem wszystkich działań BCC jest Marek Goliśzewski.
Kontakty prasowe: https://www.bcc.org.pl/strefa_eksperta/kontakty-do-ekspertow, więcej: <https://www.bcc.org.pl/> oraz: <https://www.facebook.com/businesscentreclub>